

عنوان مقاله:

برآورد ترکیب پذیری و هتروزیس در توده های خربزه و طالبی ایرانی از طریق تلاقی دای آل

محل انتشار:

دوفصلنامه به نژادی گیاهان زراعی و باغی، دوره 2، شماره 1 (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

محمود رقامی - استادیار گروه علوم باغبانی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه ولیعصر رفسنجان

محمدرضا حسندخت - دانشیار گروه علوم باغبانی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج

ذبیح الله زمانی - استاد گروه علوم باغبانی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج

محمدرضا فتاحی مقدم - دانشیار گروه علوم باغبانی، دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی، پردیس کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج

خلاصه مقاله:

برای برآورد وراثت پذیری، هتروزیس، ترکیب پذیری عمومی و خصوصی و رابطه بین آن ها در صفات تعداد میوه در بوته، میانگینتعداد روز تا رسیدن نخستین میوه، عملکرد در بوته، میانگین وزن میوه و ضخامت گوشت میوه هفت توده ملون ایرانی ('تاشکندی'، 'خاتونی'، 'میرپنجی'، 'سوسکی سبز'، 'گرمک'، 'گلپایگان' و 'آران 1') در یک طرح دای آل کامل تلاقی داده شدند و هیبریدها برای ارزیابی صفات مورد نظر در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی در سه تکرار کشت شدند. تجزیه واریانس صفات نشان دهنده تفاوت معناداری در میان دورگ ها بود، بنابراین برای تجزیه ترکیب پذیری روش نخست گریفینگ به کار گرفته شد. میزان ترکیب پذیری خصوصی عملکرد در بوته از ترکیب پذیری عمومی آن بیشتر بود که نشان دهنده غالب بودن عمل غیرافزایشی ژن هاست. اثرات ترکیب پذیری عمومی برای اغلب والد ها در صفات ارزیابی شده معنا دار بود. وراثت پذیری بالای خصوصی برای صفات تعداد میوه در بوته، میانگین وزن میوه، تعداد روز تا رسیدن و ضخامت میوه (به ترتیب 0/83، 0/82، 0/79 و 0/74) نشان دهنده اثر کم محیط بر این صفات و نقش بیشتر اثرات افزایشی بود. بیشترین وراثت پذیری خصوصی برای صفت تعداد میوه در بوته (0/83) برآورد شد. هتروزیس مطلوبی براساس والد برتر برای عملکرد در بوته مشاهده شد (15/78 درصد)، بنابراین، با استفاده از تجمع ژن های افزایشی و غیرافزایشی می توان ارقام هیبرید برتر را برای صفات مهم زراعی خربزه اصلاح کرد.

کلمات کلیدی:

ترکیب پذیری عمومی و خصوصی، عمل افزایشی ژن، گریفینگ، وراثت پذیری، هتروزیس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/488279>

